

Sygn. akt XI Ka 293/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Lublinie w XI Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie: Przewodniczący: SO Elżbieta Daniluk

Sędziowie: SO Ewa Bogusz – Patyra

SO Magdalena Kurczewska–Śmiech-spr.

Protokolant: st. prot. Małgorzata Polaczek

przy udziale Prokuratora Doroty Kalinowskiej

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2015r.

sprawy G. P.

w przedmiocie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmie IX Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą we Włodawie

z dnia 31 grudnia 2014r. sygn. akt IX K 331/14

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,, uznając apelację za oczywiście bezzasadna;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy adw. J. R., Kancelaria Adwokacka we W. 147 (sto czterdzieści siedem) złotych 60 groszy tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu wykonaną w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

XI Ka 293/15

UZASADNIENIE

G. P. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego we Włodawie z dnia 27 lipca 2010 roku w sprawie II K 217/10 za czyn popełniony w dniu 6 maja 2010 r. - z art. 178 a § 1 kk na karę 5 /pięciu/ miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 2 /dwóch/ oraz w oparciu o przepis art. 71 § 1 kk na karę grzywny w wymiarze 70 /siedemdziesięciu/ stawek dziennych, po 10 /dziesięć/ zł każda oraz na środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 /dwóch/ lat;

2. Sądu Rejonowego we Włodawie z dnia 19 grudnia 2011 roku w sprawie II K 479/11 za czyn popełniony w dniu 26 lipca 2011 r. - z art. 244 kk - na karę 6 /sześciu/ miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 2 /dwóch/ oraz w oparciu o przepis art. 71 § 1 kk na karę grzywny w wymiarze 80 /osiemdziesiąt/ stawek dziennych, po 10 /dziesięć/ zł każda; postanowieniem Sądu Rejonowego w Chełmie IX Zamiejscowy Wydział Karny z/

s we Włodawie z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie IX Ko 1176/13 zarządzono wykonanie wyżej orzeczonej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności;

3. Sądu Rejonowego we Włodawie z dnia 15 marca 2012 roku w sprawie II K 73/12 za czyn popełniony w dniu 12 grudnia 2011 r. - z art. 244 kk - na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3 /trzech/ oraz w oparciu o przepis art. 71 § 1 kk na karę grzywny w wymiarze 90 /dziewięćdziesiąt/ stawek dziennych, po 10 /dziesięć/ zł każda; postanowieniem Sądu Rejonowego w Chełmie IX Zamiejscowy Wydział Karny z/s we Włodawie z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie IX Ko 1175/13 zarządzono wykonanie wyżej orzeczonej kary roku pozbawienia wolności;

4. Sądu Rejonowego w Chełmie IX Zamiejscowy Wydział Karny z/s we Włodawie z dnia 3 września 2013 roku w sprawie IX K 195/13 za czyn popełniony w dniu 14 kwietnia 2012 r. - z art. 244 kk - na karę 8 /ośmiu/ miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3 /trzech/ oraz w oparciu o przepis art. 71 § 1 kk na karę grzywny w wymiarze 80 /osiemdziesiąt/ stawek dziennych, po 10 /dziesięć/ zł każda;

5. Sądu Rejonowego w Chełmie IX Zamiejscowy Wydział Karny z/s we Włodawie z dnia 27 stycznia 2014 roku w sprawie IX K 354/13 /poprzednia II K 622/12/ za czyn popełniony w dniu 11 października 2012 r. - z art. 178 a § 4 kk - na karę 10 /dziesięć/ miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 4 /czterech/ oraz w oparciu o przepis art. 71 § 1 kk na karę grzywny w wymiarze 100 /sto/ stawek dziennych, po 15 /piętnaście/ zł każda oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat 2 /dwóch /;

6. Sądu Rejonowego w Chełmie IX Zamiejscowy Wydział Karny z/s we Włodawie z dnia 5 czerwca 2014 roku w sprawie IX K 774/13 za czyn popełniony w dniu 3 marca 2013 r. - z art. 178 a § 1 kk - na karę 8 /ośmiu / miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat 3 /trzech/.

Wyrokiem z dnia 31 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Chełmie IX Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą we W.:

I. na podstawie art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczone wobec skazanego G. P. kary pozbawienia wolności w wyrokach wyżej opisanych w pkt 2 (sygn. akt II K 479/11) i w pkt 3 (sygn. akt IX K 73/13) połączył, orzekając jako karę łączną pozbawienia wolności karę roku /roku/ i 3 /trzech/ miesięcy pozbawienia wolności;

II. podstawie art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w zw. w zw. z art. 89 § 1 a kk w zw. z art. 90 § 2 kk orzeczone wobec skazanego G. P. kary pozbawienia wolności w wyrokach wyżej opisanych w pkt 4 (sygn. akt II K 195/13), w pkt 5 (sygn. akt IX K 354/13) i w pkt 6 (sygn. akt IX K 774/13) oraz środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczone w wyrokach wskazanych w pkt 5 (sygn. akt IX K 354/13) i w pkt 6 (sygn. akt IX K 774/13) połączył, orzekając jako karę łączną pozbawienia wolności karę 2 /dwóch/ lat pozbawienia wolności i łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat 4 /czterech/;

III. na podstawie art. 572 kpk umorzy postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności i grzywny w wyroku wskazanym w pkt 1 (sygn. akt II K 217/10);

IV. na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej kary łącznej w pkt I roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres odbytej kary w sprawie II K 73/12 od dnia 30 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.;

V. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od kosztów sądowych, wydatkami postępowania obciążając Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł skazany. Zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu rażąca surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności i wniósł o zmianę wyroku poprzez znaczne złagodzenie kary pozbawienia wolności i orzeczenie jej z warunkowym zawieszeniem wykonania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja skazanego, jako oczywiście bezzasadna, nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że Sąd Rejonowy w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w postaci danych o karalności skazanego oraz dołączonych akt spraw poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne dotyczące dat i treści zapadłych wobec G. P. wyroków oraz ustalił kryteria do orzeczenia kar łącznych ustalając, iż przestępstwa popełnione przez skazanego tworzą dwa realne zbiegi przestępstw. Orzeczenie w tym zakresie jest w pełni prawidłowe, we wniesionym środku odwoławczym nie kwestionowane, stąd nie ma potrzeby czynienia szerszych rozważań w tym zakresie.

Wniesiona apelacja kwestionuje wysokość wymierzonych kar łącznych pozbawienia wolności poprzez wymierzenie tychże w nadmiernej wysokości, nieadekwatnej do okoliczności, które zaistniały po wydaniu poprzednich wyroków i sytuacji osobistej skazanego oraz orzeczenie tychże kar bez zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia ich wykonania.

Wymiar kar łącznych, jaki określił Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku, nie jest rażąco niewspółmiernie surowy.

Polskie prawo karne, ustanawiając granice orzekania kar łącznych, nie rozstrzyga, w oparciu o którą z istniejących zasad orzekania kary łącznej winny być one orzekane, pozostawiając wybór w tej kwestii sądowi. Z istoty kary łącznej wynika, że może być ona wymierzona przy zastosowaniu zasad absorpcji, kumulacji, bądź też zasady asperacji. O wyborze jednej z tych zasad decydują przede wszystkim relacje zachodzące pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami, objętymi skazaniem, a także wszystkie okoliczności, zaistniałe po wydaniu poprzednich wyroków, w szczególności te, które wskazują na pomyślny przebieg procesu resocjalizacji skazanego. Oczywistym jest przy tym to, iż przy wymierzaniu kary łącznej zastosowanie najkorzystniejszej dla skazanego zasad - zasady pełnej absorpcji nie jest żadnym obowiązkiem sądu orzekającego czy też punktem wyjścia przy dokonywaniu prawidłowej oceny wymiaru kary łącznej. Wydając wyrok łączny, sąd orzekający nie jest także uprawniony do ponownego rozważenia tych samych okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kar w poprzednio osądzonych sprawach, lecz powinien rozważyć przede wszystkim, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono te kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak, a ponadto winien rozważyć okoliczności, które już po wydaniu poprzednich wyroków zaistniały i przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej.

Sąd Rejonowy, orzekając o karach łącznych w odniesieniu do skazań G. P., spełniających warunki do objęcia kar w nich wymierzonych węzłem kar łącznych, wskazane powyżej zasady wymiaru kary łącznej w pełni zastosował i prawidłowo uwzględnił. Miał również w polu widzenia wyniki dotychczasowego procesu resocjalizacji.

Zebrane w sprawie dowody dotyczące nie tyle samego sprawcy co jego uprzedniej karalności sprzeciwiały się zastosowaniu zasady pełnej absorpcji. G. P. był dotychczas sześciokrotnie karany za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji oraz przeciwko wymiarowi sprawiedliwości. Tymczasem instytucja kary łącznej, ze swej istoty, nie może służyć premiowaniu takiego multi-sprawcy, jakim jest G. P. i skutkować w sumie łagodniejszą odpowiedzialnością karną za poszczególne zbiegające się czyny karalne poprzez orzeczenie jednej kary łącznej przy zastosowaniu najkorzystniejszej z zasad wymiaru kary łącznej.

Trzeba zaznaczyć, że wymierzone kary pozbawienia wolności są znacząco niższe od maksymalnych wynikających z obliczenia kumulacyjnego, mimo, że Sąd nie zastosował najkorzystniejszej z zasad łączenia kar. Są one zatem względniejsze dla skazanego.

W warunkach tej sprawy nie występują nie tylko przesłanki przemawiające za zastosowaniem wobec skazanego zasady pełnej absorpcji przy wymiarze kary łącznej, lecz również takie, które mogłyby przekonywać o zasadności złagodzenia kar wymierzonych mu zaskarżonym wyrokiem.

Orzeczone kary łączne są wyważone, sprawiedliwe, a stanowiąc syntetyczną, całościową ocenę zachowań skazanego, są do niej adekwatne, a tym samym nie rażą swą surowością.

Co się zaś tyczy tej argumentacji wniesionego środka odwoławczego, a dotyczącej zastosowania wobec G. P. dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary łącznej, to również i w tym zakresie brak było podstaw do uwzględnienia wniosku odwoławczego. Podstawowym warunkiem zastosowania tej instytucji jest sformułowanie pozytywnej prognozy kryminologicznej co do dalszego życia sprawcy w zgodzie z obowiązującym porządkiem prawnym.

Z natury wyroku łącznego nie wynika, iż orzeczona nim kara łączna nie może wywołać dla skazanego skutków mniej korzystnych niż te, które wynikają z wykonania poszczególnych wyroków, skoro z obowiązujących uregulowań dotyczących wyroku łącznego wynika jedynie, iż stwierdzając realny zbieg przestępstw (art. 85 kk), sąd ma obowiązek orzec karę łączną. Twierdzeniom skarżącego przeczy wprost uregulowanie zawarte w art. 89 § 1 a kk, gdyż zgodnie z tym przepisem, w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania sąd może w wyroku łącznym, orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (dotyczy to oczywiście przestępstw popełnionych po 8 czerwca 2010 r.). W czasie orzekania w przedmiocie wydania wyroku łącznego przez Sąd I instancji dopuszczalne było orzeczenie bezwzględnych kar łącznych w sytuacji orzeczenia za zbiegające się przestępstwa jednostkowych kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i bez zastosowania tego rodzaju dobrodziejstwa. Wykładania przepisu art. 89 kk, jakiej dokonał Sąd Najwyższy uchwałą siedmiu sędziów z dnia 28 listopada 2013 r., I KZP 13/13 (opubl. OSNKW 2013/12/100, LEX nr 1394021, Biul.PK 2013/11/6, Biul.SN 2013/11/22-23), nie pozostawia w tym zakresie żadnych wątpliwości.

Sąd Rejonowy wskazał z jakiej przyczyny nie jest możliwe przyjęcie pozytywnej prognozy, a argumenty te Sąd odwoławczy w całości podziela. Wspomniana wielokrotna uprzednia karalność skazanego, niewykorzystanie danej mu – poprzez zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kar pozbawienia wolności – szansy, przekonuje, że wymierzenie skazanemu za zbiegające się przestępstwa kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania byłoby sprzeczne z dyrektywą prewencji indywidualnej. Sformułowania pozytywnej prognozy kryminologicznej nie uzasadniają podniesione w apelacji argumenty odnoszące się do sytuacji osobistej skazanego oraz złożona deklaracja co do postępowania zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym.

W obecnym stanie rzeczy tylko orzeczenie bezwzględnych kar pozbawienia wolności spowoduje, iż zastosowane przez Sąd Rejonowy środki represji karnej będą adekwatne do ich celów, zmierzających do zapobieżenia popełnianiu przez skazanego kolejnych przestępstw w przyszłości. G. P. jest sprawcą niepoprawnym, z faktu skazania nie wyprowadza spodziewanych wniosków i nawet realna perspektywa zarządzenia do wykonania kar wymierzonych uprzednio, nie powstrzymywała go przed popełnianiem nowych przestępstw.

Nie sposób więc uznać, że skazany wykorzysta w spodziewany sposób kolejną szansę jaką niewątpliwie jest warunkowe zawieszenie wykonania kary, bo stoi temu na przeszkodzie jego dotychczasowa linia jego życia.

Nie sposób też znaleźć argumentów ku temu by podzielić zasadność twierdzeń skazanego co do tego, iż od ostatniego wydanego wobec niego wyroku nie popełnił żadnego przestępstwa, a taką argumentację na poparciu stanowiska zaprezentowanego w apelacji przedstawił m.in. skazany (co miało miejsce w dniu 27 czerwca 2014 r.), skoro od 30 lipca 2014 r. skazany odbywa karę pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie II K 73/12 orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego we Włodawie.

Tego rodzaju okoliczności jak trudna sytuacja majątkowa konkubiny skazanego i jej syna, nie mają wpływu na wymiar kary łącznej, a brane mogą być pod uwagę przy orzekaniu o warunkowym przedterminowym zwolnieniu skazanego z odbycia reszty kary.

Uwzględniając poczynione powyżej uwagi oraz argumenty przytoczone w treści zaskarżonego wyroku, wobec całkowitej bezzasadności apelacji i nie dopatrując się uchybień określonych w art. 439 kpk lub art. 440 kpk, Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej orzeczenia.

Rozstrzygnięcie o zasądzeniu od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. R. – Kancelaria Adwokacka we W. kwoty 147,60 złotych tytułem kosztów obrony z urzędu wykonanej w postępowaniu odwoławczym zostało wydane na podstawie § 2 ust 1-3 i § 14 ust 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U Nr 163, poz.1348 z późn. zm.).

Rozstrzygnięcie w przedmiocie wydatków postępowania odwoławczego zostało wydane na podstawie art. 624 § 1 kpk.

Elżbieta Daniluk Ewa Bogusz-Patyra Magdalena Kurczewska-Śmiech